

11. Parlament mladih sa sliva rijeke Save

NATJEČAJ NA TEMU „RADIMO ZAJEDNO S PRIRODOM!“

U okviru organiziranja **11. Parlamenta mladih sa sliva rijeke Save**, Međunarodna komisija za sliv rijeke Save (Savska komisija) raspisuje za učenike srednjih škola i mlade u dobi od 19 do 25 godina natječaj na temu „**Radimo zajedno s prirodom!**“. Tema se odnosi na korištenje prirodnih rješenja (Nature Based Solutions - NBS) u području upravljanja vodama.

Pravila natječaja

1. Sudjelovanje

Na natječaju mogu sudjelovati timovi iz država koje dijele sliv rijeke Save i članice su Savske komisije (Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Slovenija i Srbija), i to:

- **timovi učenika srednjih škola** – Svaka srednja škola može sudjelovati s jednim ili više timova učenika, s mentorom (profesorom) na čelu. Timovi se sastoje od 5 učenika. Svaki učenik može biti član samo jednog tima, dok jedan mentor može biti na čelu više timova.
- **timovi mladih u dobi od 19 do 25 godina** – Broj članova tima ograničen je na 2-5 osoba. Jedna osoba može biti član samo jednog tima.

Svaki tim može sudjelovati u natječaju s jednom prijavom.

2. Trajanje

Natječaj je otvoren od 17.3.2023. do 24.5.2023.

3. Tema

Posljednjih desetljeća svjedoci smo sve veće potražnje za vodom. Razlozi su uglavnom vezani za sve veći broj stanovnika i promijenjene navike, gospodarski razvoj i učinke klimatskih promjena. Potrebe za vodom u kućanstvu, kao i u poljoprivredi i industriji, u stalnom su porastu, stoga je potrebno u skoroj budućnosti povećati brigu o vodnim resursima, odnosno njima gospodariti na održiv način. Istodobno, klimatske promjene uzrokuju sve češće i intenzivnije ekstremne događaje poput suša i poplava, koji uzrokuju ekološku i društvenu štetu.

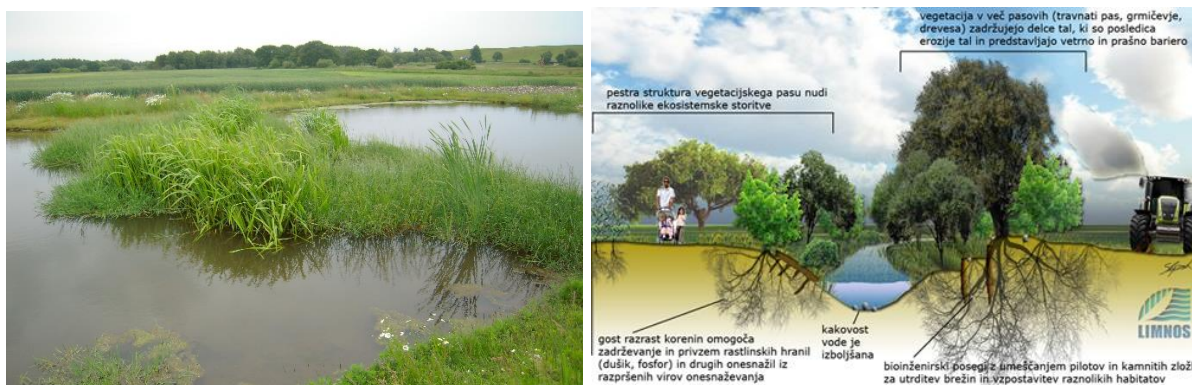
U gospodarenju vodama sve su popularnija tzv. prirodna rješenja (Nature Based Solutions - NBS) koja su održiva i uz osnovne funkcije zadržavanja i pročišćavanja vode podržavaju i druge usluge ekosustava, a također povoljno utječu na bioraznolikost, ublažavanje klimatskih promjena, poboljšanje životnog okoliša. NBS su rješenja nadahnuta i podržana prirodom koja su troškovno učinkovita, a istodobno donose ekološke, društvene i gospodarske koristi i

pomažu u kreiranju otpornosti na klimatske promjene. Iako je potencijal prirodnih rješenja prepoznat i implementirani su mnogi primjeri dobre prakse, NBS su na mnogim mjestima još uvijek u sjeni konvencionalnih rješenja, uglavnom zbog nedostatka informacija i znanja.

Ovogodišnji 11. Parlament mladih, s motom „Radimo zajedno s prirodom!“ ima za cilj da mladi prošire svoje znanje o prirodnim rješenjima u gospodarenju vodama.. Fokus će biti na praktičnim primjerima, potencijalima i izazovima u implementaciji rješenja temeljenih na prirodi koji se uglavnom odnose na upravljanje vodama, obnovu vodenih ekosustava, upravljanje zelenim površinama i urbanu regeneraciju.

Konkretni izazovi za koje je potrebno pronaći prirodna rješenja su:

- Upravljanje sušama i poplavama (npr. izgradnja umjetnih močvara i bazena za zadržavanje vode, mokra polja),
- Smanjenje onečišćenja voda (npr. izgradnjom biljnih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u manjim naseljima, zaštitnim pojasevima uz vodotoke ili plutajućim otocima na stajalim vodama),
- Povećanje otpornosti u urbanim sredinama (npr. izgradnjom kišnih vrtova, zelenih krovova i zidova, zelenih koridora i površina te renaturacijom urbanih vodenih površina).

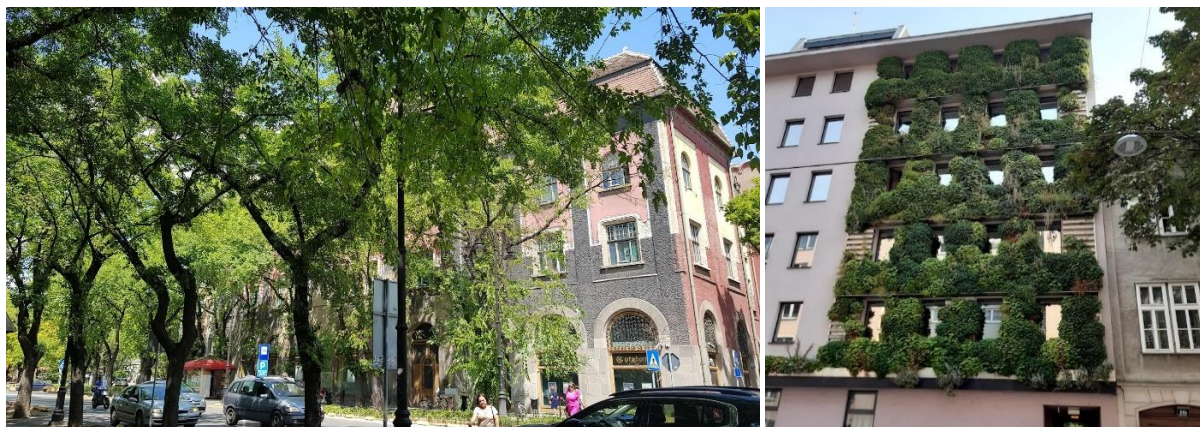

Slika 1: Mjesta zadržavanja vode i zaštitni pojasevi za sprječavanje difuznog onečišćenja uzrokovanog poljoprivredom skupljaju otjecanje s poljoprivrednih područja, čime štite prirodna vodna tijela nizvodno od onečišćenja hranjivim tvarima, ostacima pesticida i sedimentima. Također doprinose povećanju bioraznolikosti i zadržavanju vode, čime se smanjuju učinci suša. (Foto: D. Istenič, Shema: LIMNOS d.o.o.)

Slika 2: Kišni vrt za zadržavanje i pročišćavanje oborinskih voda s ulice, parkirališta ili krovova: voda se pročišćava filtracijom kroz supstrat, djelovanjem mikroba i upijanjem od

strane biljaka. Kišni vrtovi također su prekrasan estetski element koji povećava biološku raznolikost i ublažava učinak toplinskih otoka u gradovima. (Foto: D. Istenič)

Slike 3: Urbano drveće i zeleni zidovi doprinose ublažavanju oticanja kišnih voda u gradskim sredinama i doprinose njihovom pročišćavanju, a podržavaju i bioraznolikost. Za njihov uspješan rad neophodan je odabir odgovarajuće biljne vrste, supstrata za sadnju i opskrba dovoljnom količinom vode. (Foto: D. Istenič)

Slike 4: Biljni uređaji za pročišćavanje otpadnih voda prirodno su, učinkovito i robusno rješenje za pročišćavanje otpadnih voda iz individualnih kuća i naselja. (Foto i shema: LIMNOS d.o.o.)

4. Zadatak

Zadatak je pomoću multimedijских alata (MS PowerPoint, Prezi, Sway, ArcGIS Story Maps, YouTube ili drugih alata dostupnih na društvenim mrežama) prezentirati primjere postojećih prirodnih rješenja u svom okruženju ili izabrati i opisati određeni postojeći problem i pokazati kako bi se mogao riješiti korištenjem prirodnih rješenja. Uradak ne smije trajati dulje od 10 minuta.

Sudionici mogu prikupiti potrebne podatke i informacije od nadležnih institucija ili stručnjaka, iz literature i sa web stranica. Važno je da je uradak rezultat istraživanja i promišljanja mladih ljudi o zadanoj temi.

Rad može biti na bilo kojem od službenih jezika Savske komisije (bosanski, hrvatski, slovenski, srpski) ili na engleskom, a može biti i višejezičan.

5. Webinar

Kako bi tema bila što jasnije predstavljena svim potencijalnim sudionicima, Savska komisija će zajedno s partnerima Global Water Partnership Central and Eastern Europe - GWP CEE i Građevinskim fakultetom Sveučilišta u Beogradu organizirati kratki webinar. Webinar će se održati 30.3.2023. od 12:00 do 13:30 sati.

Na webinaru mogu sudjelovati svi koji žele naučiti nešto više o korištenju prirodnih rješenja u upravljanju vodama, neovisno o tome da li će sudjelovati na natječaju ili ne. Napominjemo da sudjelovanje na webinaru nije uvjet za sudjelovanje na natječaju, ali će biti od velike pomoći svima koji odluče raditi na zadatku.

Webinar je namijenjen učenicima srednjih škola, profesorima i mladima u dobi od 19 do 25 godina. Predavači će koristiti engleski jezik, a sudionici mogu postavljati pitanja na engleskom ili na lokalnim jezicima.

Svi koji žele sudjelovati na webinaru trebaju se do 25.3.2023. prijaviti na e-mail isrbc@savacommission.org kako bi im mogli poslati link za spajanje.

6. Prijave na natječaj

Timovi se prijavljuju na natječaj e-mailom na adresu: isrbc@savacommission.org do 24.5.2023. slanjem svog multimedijskog uratka i popunjene prijavnice koja se nalazi u prilogu, a koja se može popuniti na jednom od službenih jezika Savske komisije (bosanski, hrvatski, slovenski, srpski) ili na engleskom jeziku.

7. Autorska prava

Savska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za bilo kakve sporove vezane uz vlasništvo, odnosno za autorska prava nad prijavama koje sudionici pošalju Savskoj komisiji radi sudjelovanja na natječaju.

8. Odabir najboljih multimedijskih radova

Predviđeno je da **svi prijavljeni timovi predstave svoje radove na online radionici** koja će se održati 1.6.2023. u okviru obilježavanja Dana Save.

Stručni ocjenjivački žiri pregledat će i ocijeniti sve pristigle prijave te će među prijavama timova učenika srednjih škola odabrati po dva najbolja rada iz svake države (8 timova), dok će među prijavama timova mladih u dobi od 19 do 25 godina odabrati ukupno dva najbolja rada (2 tima).

9. Nagrade

Osam timova učenika srednjih škola (po dva iz svake zemlje u slivu rijeke Save) i dva tima mladih u dobi od 19 do 25 godina čiji radovi budu ocijenjeni kao najbolji, bit će za nagradu pozvani da sudjeluju na 11. Parlamentu mladih sa sliva rijeke Save, čije je održavanje

predviđeno za kraj rujna ili početak listopada 2023. u Ljubljani (Slovenija) s pokrivenim troškovima prijevoza, smještaja i obroka.

Nakon završetka Parlamenta mladih, Savska komisija će na internet stranicama Parlamenta mladih (<http://sava-youthparliament.com/>) i Savske komisije (www.savacommission.org) objaviti radove s kojima su timovi sudjelovali na natječaju.

10. Sažetak rokova:

- 17.3.2023. – 24.5.2023. – zaprimanje radova;
- 30.3.2023. od 12:00 do 13:30 – webinar;
- 1.6.2023. – predstavljanje radova na online radionici;
- 1.9.2023. – objava rezultata natječaja na web stranicama Savske komisije i Parlamenta mladih;
- Krajem rujna/početkom listopada – 11. Parlament mladih sa sliva rijeke Save

11. Dodatne informacije

Za više informacija o natječaju možete se obratiti Ani Marinić (tel.: +385-1- 4886960, e-mail: isrbc@savacommission.org).

Osnovne informacije o organizatoru i Parlamentu mladih sa sliva rijeke Save

Međunarodna komisija za sliv rijeke Save (Savska komisija) je međunarodna organizacija osnovana 2005. godine radi koordiniranja implementacije „Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save“ i do sada je uložila značajne napore i ostvarila izuzetan napredak prema postizanju tog cilja.

„**Okvirni sporazum o slivu rijeke Save**“ je međunarodni ugovor koji predstavlja okvir za suradnju država u slivu rijeke Save (Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Srbija i Slovenija), u cilju osiguranja održivog korištenja, zaštite i upravljanja vodnim resursima u slivu Save i stvaranja uvjeta za održivi razvoj regije u slivu.

U cilju promicanja izuzetnih ekoloških vrijednosti i gospodarskih potencijala u slivu Save, kao i jačanja svijesti o potrebi prekogranične suradnje u stvaranju uvjeta za održivi razvoj regije, 2007. godine je **1.6. službeno proglašen Danom rijeke Save**. Od tada se Dan Save svake godine obilježava kroz niz aktivnosti u svim državama sliva u suradnji Savske komisije s ministarstvima savskih država, uključenim u rad Savske komisije, kao i u partnerstvu s drugim organizacijama iz sve četiri savske države.

Parlament mladih prikladan je institucionalni oblik rada mladih i s mladima kojemu je glavni cilj intenziviranje suradnje između učenika srednjih škola na slivu rijeke Save, jačanje svijesti mlade populacije iz savskih država o izuzetnim ekološkim vrijednostima i potencijalima sliva Save, kao i o mogućnostima korištenja tih potencijala uz istodobno očuvanje postojećih ekoloških vrijednosti.

Do sada je održano deset Parlamenata mladih, prvi u Lonjskom polju (HR) 2012., drugi u Zasavici (RS) 2013., treći u Ljubljani (SI) 2014., četvrti u Bihaću (BA) 2015., peti u Lonjskom polju (HR) 2016., šesti u Beogradu (RS) 2017., sedmi u Bohinju (SI) 2018., osmi u Kumrovcu (HR) 2019., deveti u Banja Luci (BA) 2021. te deseti u Beogradu (RS) 2022.

Više informacija dostupno na www.savacommission.org, www.sava-youthparliament.com i www.facebook.com/SavaYouth.